

Ungdom og Fritid mener:

Dette dokumentet er strukturert som et oppslagsverk, og viser hva organisasjonen mener om ulike tema. Alle tema og saksområder som berører eller opptar Ungdom og Fritid skal være dekket. Nye temaer kan bli aktuelle i løpet av perioden. Nye uttalelser vedtas da av sentralstyret.

Arbeidsliv

Det er viktig at flest mulig kommer inn i arbeidslivet. I oktober 2020 stod totalt 13 728 personer mellom 19-24 år helt arbeidsledige og aldersgruppen 20-24 år har gjennom hele pandemien hatt den høyeste ledighetsandelen av den totale arbeidsstyrken. Fritidsklubben gir ungdom viktig arbeidserfaring og arbeidslæring. Den kunnskapen og den uformelle kompetansen man får ved å delta i fritidsaktiviteter er kvalifiserende, og en anerkjennelse av denne kompetansen kan bidra til at flere kommer inn i arbeidslivet.

Regjeringens ungdomspanel på tema lavinntekt pekte på at kommunene må jobbe aktivt for at ungdom får arbeidstrening. Vi mener at fritidsklubben bør pekes på som en aktuell arena, for eksempel ved å tilby sommerjobb til ungdom.

Barnefattigdom

111 000 barn og ungdom vokser opp i vedvarende lavinntekt i Norge. Ungdom og Fritid mener at dette er 111 000 for mange. Vi skal gjøre vårt for å gi alle barn og unge de samme mulighetene. Fritidsklubber skal være gratis, slik at alle uavhengig av sosioøkonomisk bakgrunn kan delta. Fritidsklubber fører ikke til at færre lever i fattigdom, men at alle barn og unge blir rike på opplevelser og får de samme mulighetene. Barn og unge er avhengig av trygge arenaer man kan tilbringe fritiden sin på. For de av oss som vokser opp i fattigdom kan tilknytningen til andre felleskap i samfunnet bli mindre. Der andre fritidsaktiviteter kanskje blir for dyrt, eller på andre måter ikke strekker til, kan fritidsklubber bli det tilbudet som gjør at også disse barna får en tilhørighet til det samme felleskapet som barn fra mer ressurssterke familier har.

Barne- og ungdomsarbeiderfaget

Barne- og ungdomsarbeiderfaget på videregående skole bør i større grad fokusere på ungdomsarbeid. Ungdomsarbeid er et eget fag, og kompetansen som elevene tilegner seg må oppdateres i takt med endringer i ungdomskulturen og i samfunnet. Ifølge Klubbundersøkelsen 2020 er 61% av ungdomsarbeiderne som jobber i klubb utdannet i barne- og ungdomsarbeiderfaget. Ungdom og Fritid mener at det også må tilbys relevante videreutdanninger for barne- og ungdomsarbeidere.

Barnekonvensjonen

Barnekonvensjonen er det viktigste dokumentet for en lovmessig forankring av fritidsklubber og ungdomshus. Barn og ungdom må bevisstgjøres sine rettigheter i samfunnet, og myndiggjøres til å bli aktive medborgere. Dette er en del av fritidsklubbenes samfunnsansvar. Ungdommens interesser må sikres gjennom å gi dem reell innflytelse, og klubbene må bistå ungdommene slik at de får sin stemme hørt.

De mest relevante artiklene i vårt arbeid er: artikkel 12, alle barn har rett til å si sin mening og deres mening skal bli tatt på alvor, artikkel 31, alle barn har rett til hvile, lek og fritid, og til å delta i kunst og kulturliv. Vi mener fritidsklubben er en nøkkelarena for å kunne utøve disse rettighetene i praksis.

I 2011 vedtok FN en tilleggsprotokoll til barnekonvensjonen som gir barn rett til å klage på brudd på 42 barnekonvensjonen. Norge har så langt ikke sluttet seg til denne. Ungdom og Fritid mener at Norge må slutte seg til barnekonvensjonens tilleggsprotokoll.

Barneombudet

Barneombudets arbeid med ungdom bør styrkes. Vi ønsker at Barneombudet i perioden skal fokusere på det forebyggende ungdomsarbeidet som gjøres i fritidsklubber, samt barnekonvensjonens artikkel 12 og artikkel 31. Vi vil også at ombudsposten skal hete Barne- og ungdomsombud. Som samfunn er det viktig at vi sikrer at alle barn føler at de blir sett og hørt. Rollen som barneombud har muligheten til å bidra til akkurat dette. Det er likevel ikke nok å ha på plass systemer som beskytter en hel gruppe, dersom ikke hele gruppa føler seg representert. Derfor er det viktig at denne ombudsposten inkluderer ungdom i navnet sitt.

Datakultur og gaming

Dataspill er den største fritidsinteressen blant ungdom i Norge. 96% av gutter og 76% av jenter i alderen 9-18 år spiller dataspill. Gaming er en kulturform som kan oppmuntre til kreativitet, nysgjerrighet, samarbeid, læring, språkutvikling og planlegging. Spill er både lek og meningsbærende innhold, hvor det er behov for kritisk refleksjon over innholdet og aktiviteten. Spill er yringer og handlinger som inngår i en sosial, kulturell og politisk kontekst. Ungdom og Fritid mener at kommunene må legge til rette for fysiske møteplasser for datakultur som både er lavterskel og som ikke fremmer prestasjonskrav.

Ungdom og Fritid har sammen med KANDU, Tverga og UKM Norge gjennomført prosjektet «Møteplass datakultur», hvor vi har sett på hva ungdom ønsker seg når det etableres ikke-kommersielle møteplasser for datakultur. Rapporten konkluderer med 6 nasjonale tiltak for å sikre en bedre ramme for norsk dataungdom:

1. Opprette tilskuddsordninger for etablering av gamingtilbud på samme måte som for lokale idrettsarenaer
2. Opprette eller tilpasse nasjonale tilskuddsordninger for gamingutstyr,-aktivitet og -arrangementer
3. Styrke arenaene og aktørene som allerede jobber med ungdom og gaming, heller enn å etablere helt nye strukturer som bare fokuserer på gaming alene
4. Arrangere nasjonalt samtids-LAN i samarbeid med KANDU
5. Undersøke muligheten for etablering av regionale gaming- og e-sportssentre. Sentrene bør både være for brukere, men også som kompetansesentra på gaming og e-sport i regionene. Sentrene bør ha fokus på hele gamingkulturen, fra hobby til proffspilling, streaming og spillutvikling.
6. Styrke forskning og utvikling på feltet som fokuserer på hvordan vi kan styrke positive sider ved dataspillkulturen og redusere de negative. De positive effektene gaming og dataspillkultur har på sosial kompetanse og psykisk helse, bør undersøkes ytterligere.

Digitalisering

Barn og unge flytter mer av fritiden sin over på digitale plattformer. Vi mener at det offentlige har et ansvar for å øke kompetansen om forsvarlig bruk av internett og sosiale medier blant unge. Covid-19 har vist at mange ungdom også mestrer en skolehverdag og fritidstilbud over digitale plattformer. Ungdom og Fritid etterspør forskning av hvordan en heldigital hverdag har påvirket barn og ungdom, og bruken av digitale plattformer. Den digitale kompetansen og utstyret blant ungdomsarbeiderne er også ujevnt fordelt og ungdomsarbeiderne etterspør mer kunnskap om hvordan de skal drive digitalt ungdomsarbeid. Vi mener at kommunene må styrke sin kompetanse på digitalt ungdomsarbeid og sørge for at alle ungdomsarbeidere har tilgang til nødvendig utstyr.

Norske ungdommer har en god digital kompetanse sammenlignet med andre land (*Digitale ferdigheter for alle? Norske resultater fra ICILS-undersøkelsen, 2014*). Når man spør ungdommene om

hvor de har ervervet denne kompetansen svarer de imidlertid at det stort sett skjer alle andre steder enn på skolen. Ungdom og Fritid mener at ansvaret for digital kompetanse må ligge hos flere aktører i oppvekstfeltet, og at det må være tilgjengelige midler til å gjennomføre prosjekter knyttet til digitalisering.

Diskriminering

Vi har ingen toleranse for diskriminering i norske fritidsklubber. Vi mener at fritidsklubber virker forebyggende mot diskriminering, ved å fremme demokrati, menneskerettigheter, likestilling og mangfold. Det offentlige har et ansvar for å tilby åpne møteplasser og fritidsaktiviteter som alle kan være med på, uavhengig av bakgrunn. Fritidsklubbene er arenaer som fremmer forståelse for ulike ideer, og blir dermed en arena hvor man kan lære seg å respektere og forstå mennesker man er uenige med eller som er annerledes enn deg selv.

Egenorganisert aktivitet

Den egenorganiserte aktiviteten skjer på ungdommenes eget initiativ og premisser. Fritidsklubbene og ungdomshusene har en stor andel ungdom som driver med ulike former for egenorganisert aktivitet. Vi mener det må tilrettelegges slik at ungdom som søker seg til det egenorganiserte miljøet har anledning og arenaer tilrettelagt for dette.

Ved å være passive på dette området risikerer vi at terskelen for de av oss som ikke har mulighet til å delta på organiserte fritidsaktiviteter, blir mye høyere enn nødvendig, også i uorganiserte aktiviteter. Det er avgjørende at vi også fanger opp disse menneskene og gir de en mulighet til å fylle fritiden sin med det de selv faktisk ønsker.

Ungdom som driver med egenorganisert idrett og fysisk aktivitet bør ha samme tilgang til ressurser og finansiell støtte som den organiserte idretten. Fritidsklubbene og ungdomsarbeiderne kan være veiledere for ungdom som ønsker å drive med slik aktivitet. Derfor vil Ungdom og Fritid fortsette arbeidet med Tverga og øke støtteordningen «innovative aktivitetsarenaer».

Ensomhet

Sosialt samvær blant ungdom har de siste 20 årene gått ned med 26%, samtidig er det stadig flere ungdommer som etterspør sosiale møteplasser. Det er på høy tid å satse på fritidsklubbene. Klubbene bidrar til å bygge sosial kompetanse, tilhørighet og nettverk blant barn og unge, og har derfor en motvirkende kraft mot ensomhet.

Politiske myndigheter må være bevisst konsekvensene av covid-19, og hvordan mange barn og unge kjente på en ny form for ensomhet.

Europarådets anbefaling

I mai 2017 kom Europarådet med sin anbefaling på ungdomsarbeid. Det anbefales at ungdomsarbeidet får en lovmessig forankring, at det utvikles et rammeverk for utdanning av ungdomsarbeidere, metoder for evaluering og politisk og økonomisk støtte. Ungdom og Fritid mener at anbefalingen må anerkjennes og implementeres av norske myndigheter. Det innebærer at man utvikler en plan for å gjennomføre anbefalingens tiltakspunkter.

Flere europeiske land er godt i gang med implementeringen av anbefalingen. Østerrike har introdusert en kompetanseramme for ungdomsarbeid for å gjøre ungdomsarbeidernes kompetanse og kvalitetsstandarder synlige og sammenlignbare. Ungdomsarbeidere oppfordres til nettverksbygging, samarbeid, utvikling og gjensidig anerkjennelse av utdanning. Den finske regjeringen vedtok et nasjonalt ungdomsarbeid og ungdomspolitisk program (2017-19) 12. oktober 2017. Programmet inneholder retningslinjer for å støtte ungdomsarbeid og relaterte

aktiviteter, inkludert kriteriene for å være berettiget til statsstøtte til de nasjonale kompetansesentrene for ungdomsarbeid. Programmet viser også til de nasjonale målene for ungdomsaktiviteter i europeisk og internasjonal sammenheng.

Øvrig arbeid med anbefalingen i de europeiske landene kan ses her.

Folkehelse

Bedre folkehelse sparer staten for store summer hvert år. Folkehelsemeldinga (2019) pekte på fritidsklubbene som spydspissen i det lokale forebyggende arbeidet. Ved å delta i fritidsaktiviteter sammen med andre som ungdomsarbeideren fasiliteter, opplever man mestring, mening og tilhørighet i ungdomstida. Dette er viktig for god folkehelse, og fritidsklubber er en viktig brikke i dette arbeidet. Ungdom og fritid mener at en kompetanseutvikling blant ungdomsarbeidere vil bidra til å styrke det lokale folkehelsearbeidet i kommunen. Program for folkehelse bør dermed fortsette.

Fritidserklæringen

Ungdom og Fritid har skrevet under på Fritidserklæringen. Den forplikter oss til å jobbe for at alle barn og unge skal få delta i minst en fritidsaktivitet sammen med andre. Fritidsklubbene treffer barn og unge som opplever barrierer for deltakelse i fritidsaktiviteter. Ungdom med svake sosiale relasjoner, ungdom fra lavinntektsfamilier og ungdom med minoritetsbakgrunn bruker fritidsklubbene, og finner på den måten en trygg fritidsarena de har tilgang til på lik linje med alle 151 andre. En styrking av kommunale fritidsklubber og ungdomshus som en nasjonal struktur, er et godt virkemiddel for å realisere målet med fritidserklæringen.

Fritidskortet

Regjeringen har brukt 120 millioner kroner på pilotering av fritidskortet. Dette mener vi i utgangspunktet er et skritt i riktig retning mot at alle barn og unge skal få delta i en fritidsaktivitet med andre, men slik det fungerer nå ivaretas ikke barn og unge som ikke bruker organiserte fritidsaktiviteter godt nok av ordningen. Hvis regjeringen mener alvor med Fritidserklæringen sier det seg selv at en viss andel av totalsummen som øremerkes fritidskortet, bør gå til åpne møteplasser for ungdom. Videre er det også slik at de økonomiske barrierene ikke er de eneste relevante barrierene, det må også tas høyde for tilgang, transport, mangel på universell utforming og relevans i tilbudet. Det trengs en generell og helhetlig satsning på hele fritidsfeltet, inkludert fokus på utvidelse av tilbudet og økt kompetanse til ungdomsarbeiderne for at fritidskortet skal lykkes.

Frivillighet

Barne- og ungdomsfrivilligheten i fritidsklubber og ungdomshus er med på å bygge demokrati i lokalmiljøet, og den må løftes og styrkes frem som en sentral del av den nasjonale unge frivilligheten. Det foregår mye godt frivillig arbeid i kommunale fritidsklubber og ungdomshus. Dette er et positivt supplement til drift, men kan aldri erstatte faste ansatte. Kvaliteten i det profesjonelle ungdomsarbeidet ivaretas ved at det også er offentlig ansatte i kommunene.

Inkludering

Fritidsklubber og ungdomshus må være åpne og inkluderende. Sosialt og kulturelt mangfold er nøkkelen til å skape fritidsmiljøer for alle. Ved å være gratis og lavterskel, eliminerer man økonomi som barriere for deltakelse. Media og det offentlige har også et ansvar for å fremme et inkluderende samfunn og må bidra til å skape et nyansert bilde av ulike samfunnsgrupper, snarere enn å bidra til økt marginalisering.

Kjønn og seksualitet

Det er behov for et mangfoldig kjønnsbegrep i Norge, slik at alle opplever et inkluderende samfunn. Fritidsklubber skal være åpne og inkluderende uavhengig av kjønn og seksuell orientering.

Ungdomsarbeidere skal møte ungdom med nysgjerrighet og refleksjon og på den måten være gode på normkritisk tenkning.

Det er også viktig at det jobbes med økt kompetanse på området blant ansatte på fritidsklubber. Skal vi lykkes med å skape arenaer som føles tilgjengelige og åpne for alle er det viktig at man får tilstrekkelig med kunnskap om kjønn og seksualitet. For noen kan man oppleve toleranse og aksept på skole og andre arenaer, men generelt mindre kunnskap og kompetanse enn vi kanskje ønsker.

Kommunereform

Fra 2017 til og med 1.januar 2020 har det blitt gjennomført 47 kommunesammenslåingsprosesser i Norge. Ungdom og Fritid er opptatt av at sammenslåing av kommuner ikke må føre til en reduksjon i antall kommunale fritidsklubber og ungdomshus. Barn og ungdom skal ha tilgang til relevante og åpne møteplasser der de faktisk er, og bosted skal ikke avgjøre tilgangen til slike arenaer. Flere klubber har meldt om at de sammenslåtte kommunene mangler både planverk og forankring, og at tilbudet til barn og ungdom ikke har blitt prioritert.

Kompetanse

Det er på tide med et kompetanseløft for ungdomsarbeidere. For å styrke hele oppvekstsektoren må ikke ungdomsarbeideren glemmes når man innfører kompetansehevingstiltak. Ungdom og Fritid mener at det må etableres et utdanningsløp i ungdoms- og fritidspedagogikk. I tillegg bør Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet (Bufdir) gis mandat til å godkjenne kurs for ungdomsarbeidere, og på den måten sertifisere ungdomsarbeidernes uformell kompetanse.

Kroppspress

Den sterke fokuseringen på usunne kroppsidealer som gjør seg gjeldende overfor stadig yngre aldersgrupper, gir grunn til bekymring. Både offentlige myndigheter, næringsliv, skole, idrett, fritidsklubber, foresatte og påvirkere har et ansvar når det gjelder å dempe kroppspress blant unge. Lovverket må styrkes og næringslivet må bli mer bevisst sitt etiske ansvar overfor barn og unge. Ungdom og Fritid ønsker merking av retusjert reklame.

Lovfesting

Fritidsklubber og ungdomshus er en av få kommunale tjenester som ikke er lovpålagt. Dette gjør ofte fritidsklubbene til salderingsposter på kommunebudsjettene. Ungdom og Fritid mener at man må lovfeste fritidsklubber på lik linje med kulturskoler og folkebibliotek. Dette må forankres i kulturloven. En lovfesting må definere retten til et fritidstilbud, si noe om kvalitet-, kompetanse- og ressursbehovet. I tillegg bør den fastslå ungdoms rett til deltakelse og medvirkning.

Mangfold

Ungdomsbefolkningen er mangfoldig og det må gjenspeiles i fritidsklubbens satsningsområder. Det er et mål at alle skal føle seg velkommen og ivaretatt på fritidsklubbene. Fritidsklubbene er arenaer som fremmer forståelse for ulike ideer, og blir dermed en arena hvor man kan lære seg å respektere og forstå mennesker man er uenige med. Det er også viktig med en bred rekruttering av ansatte, slik at ungdomsarbeiderne representerer befolkningen på en god måte.

Medvirkning

Ungdomsmedvirkning er en av bærebjelkene i alle ledd av organisasjonen. Barn og unge har rett til deltakelse og medvirkning til egen fritid gjennom barnekonvensjonen. Dette krever at barn og unge gis den kompetansen og tilretteleggingen de trenger for å kunne medvirke. Medvirkning er fritidsklubbens metodiske tilnærming.

Mobbing

Fritidsklubbene skal være mobbefrie soner. Ungdomsarbeidere skal aktivt jobbe med utfordringer knyttet til mobbing, spesielt på nett. Dette gjøres best i tverrfaglig dialog med resten av oppvekstfeltet i kommunen. Ungdom og Fritid bør ha en naturlig plass i nasjonale samarbeidsgrupper som for eksempel Partnerskap mot mobbing, og fritidsklubbene må inngå i tverrfaglige nettverk.

Profesjonelt ungdomsarbeid

I dag er kvalitetsforskjellene på ulike fritidsklubber sprikene, og dette går dessverre utover ungdommen. Kvalitet og forutsigbarhet i fritidsklubber og ungdomshus er et offentlig ansvar. Lokale føringer må sikre at de ansattes profesjonalitet og yrkesutøvelse ivaretas, og at det kreves politiattest av alle som skal jobbe med barn og unge.

Psykisk helse

En god psykisk helse er viktig for barn og unges utvikling og livskvalitet. Fritidsklubbene bygger mestring, mening og tilhørighet. De er også universalforebyggende tilbud til barn og unge med fokus på medvirkning. Dette bidrar til å bygge en god psykisk helse i ungdomsbefolkningen. Ungdomsarbeideren skal være en trygg voksenperson som tar den psykiske helsen til ungdommene på alvor og bidrar til opplysning og senker terskelen for å oppsøke hjelp.

Rasisme

Vi har ingen toleranse for rasisme. Ved å være inkluderende møteplasser som er åpne for alle og som aktivt jobber med å fremme toleranse, nestekjærlighet og mangfold bidrar klubbene til å rive ned fordommer og rasisme. Fritidsklubbene og ungdomsarbeiderne utfordrer rasistiske holdninger og bruker dialog som verktøy for sitt holdningsskapende arbeid, samtidig som man aktivt oppfordrer ungdommen til å jobbe imot rasisme.

Regionreform

Hvilket tilbud du har tilgang til skal ikke være avhengig av hvor du bor i regionen. For å øke kompetansen blant ungdomsarbeidere og sikre lik tilgang til fritidstilbud i hele regionen, mener vi at det også er fylkenes ansvar å prioritere kurs og kompetanseheving for ungdomsarbeidere. En ny ansvarsdeling mellom stat og fylke må sikre reelle medvirkningsmuligheter for ungdom.

Retten til lek og fritid

Flere og flere barn og unge vokser opp i vedvarende lavinntekt. Det at foreldre har lav inntekt, skal ikke berøve barn og unge muligheten til å delta i kunst og kulturliv, lek, hvile og fritid. Dette er en rett de har etter Barnekonvensjonens artikkel 31. Fritidserklæringen sier at alle barn og unge skal få delta i fritidsaktiviteter med andre. Fritidsklubber, ungdomshus og andre åpne møteplasser for ungdom treffer gruppen av barn og unge som lever i lavinntektsfamilier.

Fritidsklubber må ses på som det offentliges sikring av barn og ungdoms rett til lek og fritid. Derfor må det satses på denne nasjonale strukturen.

Rus

Ungdom har rett på rusfrie kulturarenaer og fritidsklubbene jobber aktivt med rusforebygging. Fritidsklubbene må også samarbeide med politi, SLT og andre i det rusforebyggende arbeidet. Ungdom må selv få delta i dette arbeidet i lokalmiljøet og slik være med på å fremme en rusfri ungdomskultur.

Ungdom må sikres god og rask helsehjelp, og det må komme på plass et mer omfattende hjelpetilbud som er kunnskapsbasert og som ser helheten bak unges rusbruk.

Ungdom og Fritid mener at rusproblematikk bør utløse hjelp, og ikke straff. Straff er stigmatiserende og bidrar ikke til å løse problemet. Det er dessuten sånn at disse straffene treffer skeivt i samfunnet. Ungdommer som har foreldre med lav utdanning har sju ganger større risiko for å bli straffet for bruk av cannabis, til tross for at dobbelt så mange unge som har foreldre med høy utdanning bruker cannabis (Rusreformen, 2021). Straff kan påvirke ungdommers liv og fremtid i negativ retning generelt på grunn av stigma, og rent konkret i form av at det kan føre til at man mister muligheten til å ta enkelte valg senere

Skole og utdanning

Et tett samarbeid mellom skole og fritid gir god effekt. Barn og unge inntar ulike roller på disse arenaene og ved å være et samarbeidende oppvekstteam vil man kunne møte alle på en god måte. Ved å la ungdommer utfolde sin lærelyst på uformelle og selvstyrte arenaer kan de oppleve styrket mestringstro og lærelyst på skolen. Dette vil få ned tallet på elever som dropper ut av skolegangen.

Dette tette samarbeidet må selvfølgelig ikke gå på bekostning av barn og unges opplevelse av fritidsklubbene som et sted uten press og prestasjonsjag. Skole og fritid skal utfylle hverandre, men ikke i for stor grad overlape hverandre. På denne måten sikrer vi en variert og spennende hverdag for barn og unge.

Ungdom og Fritid mener at fraværsgrensen i videregående må avskaffes og at det ikke innføres en ny fraværsgrense for ungdomsskolen. En slik fraværsgrense kan bidra til å forverre ungdommens syn på skolen. Vi mener at det trengs mer aktiv oppmuntring og mindre «straff-baserte» systemer.

Stemmerett

Aldersgrensen for allmenn stemmerett bør senkes til 16 år i Norge. Ungdom er storforbrukere av offentlige tjenester, og bør få muligheten til å påvirke hvem som skal bestemme over disse. Det er viktig at ungdom bevisstgjøres om at de har en reell påvirkningskraft på sin egen hverdag, og dermed får en direkte forståelse og verdsettelse for demokratiet. Fritidsklubbene kan med hjelp av medvirkning være en utmerket måte å introdusere barn og unge til dette.

Tverrfaglighet

Ungdomsarbeideren er en viktig ressurs i kommunens tverrfaglige samarbeid og må være en naturlig del av de tverrfaglige nettverkene. Det er en utfordring når fritidsklubbene blir offer for statlig silotenkning. Dette gjenspeiles i at fritidsklubbene er plassert under ulike virksomhetsområder i kommunene, noe som kan svekke det faglige – og politiske ansvaret for feltet. Derfor bør den enkelte kommune ha større fokus på tverrfagligheten klubbene representerer og benytte seg av dette.

Uformell og ikke-formell læring

Ungdom som er tilknyttet fritidsklubber og ungdomshus tilegner seg ofte stor uformell kompetanse innen blant annet organisasjonsarbeid, ledelse, kunst, teknikk med mer. Det bør utvikles et eget system for validering av ikke-formell læring som må sees i sammenheng med formell læring. Dette kan bidra til at flere barn og unge opplever at fritiden sin ikke bare er morsom, men også meningsfull.

Ungdomskriminalitet

Fritidsklubber virker kriminalitetsforebyggende ved å gi rom for medvirkning og inkludering av unge med svært ulik bakgrunn. Dette er arenaer som bidrar til å redusere sosial ulikhet, og de gir tilgang på møteplasser som får unge vekk fra negative miljøer.

Ungdomsstraff har gjentatte ganger vist seg å ikke være så effektivt, og er en måte å fremmedgjøre ungdommene fra samfunnet på, og forverre deres syn på samfunnet som helhet og promoterer utenforskap. Ungdom og Fritid tror på hjelp, ikke straff.

Ungdomskultur

Ungdomskulturen er mangfoldig og nyskapende, og det må gis rom for en bredde i ungdommens kulturtilbud og kulturaktiviteter. Ungdom må få lov til å utvikle sin egen kultur i det offentlige rom på egne premisser. Fritidsklubbene er møteplasser som legger til rette for at ungdom selv får utvikle sitt eget innhold innenfor trygge rammer. Ungdom har også rett til kvalitet i kulturtilbudet sitt, både som utøver, arrangør og tilskuer. Alle ungdommer skal ha lik tilgang til kulturell læring og utfoldelse uavhengig av bakgrunn.

Ungdomstiden

Ungdom er en viktig ressurs for samfunnet. Ungdomstidens egenverdi må anerkjennes på lik linje med barndommen og voksentida. Dette må gjenspeiles i måten man organiserer offentlig sektor lokalt, regionalt og nasjonalt.

Utenforskap

Når ikke alle har lik mulighet til å delta i fritidsaktiviteter oppstår det sosial ulikhet og et skille mellom de som blir rike og de som blir fattige på opplevelser. Gratis tilbud som er åpne for alle, og som gir barn og unge gode opplevelser, mestringsfølelse og erfaringer bidrar til følelsen av fellesskap. Fritidsklubbene er slike tilbud og ved å aktivt jobbe med holdningsskapende arbeid bidrar de til forebygging av ensomhet, marginalisering, ekstremisme og radikalisering.

Ungdomsdemokrati

Fritidsklubbene er arenaer som gir barn og unge sosial kompetanse og demokratisk forståelse. Kommunen må tilrettelegge for at ungdomsmedvirkning lokalt settes i et demokratisk rammeverk som sikrer at alle får mulighet til å si sine meninger og bli hørt. Ved å delta i fritidsklubb får flere barn og unge tilgang til demokratiet. Fritidsklubbene bidrar på den måten til å bygge aktive samfunnsborgere.

Fritidsklubber tar utgangspunkt i direkte – eller deltakende demokrati hvor barn og ungdom beslutter direkte i enkeltsaker. Dette i motsetning til den andre hovedtypen demokratisk styresett, representativt demokrati, der det velges eller utpekes representanter som beslutter i enkeltsaker.

Ifølge kommuneloven skal alle kommuner ha et ungdomsråd. Ungdom og Fritid mener at det er viktig at ungdomsrådene ikke bare rekrutterer medlemmer fra elevrådene, men at man også rekrutterer medlemmer fra fritidsklubber, ungdomshus og andre fritidstilbud for å sikre representativitet. Ungdom og Fritid mener det er viktig at kommunen tar ungdomsrådet på alvor og at rådet får jobbe med saker de anser som relevante for ungdomsbefolkningen i kommunen, for å sikre reell, bred og åpen medvirkning.